

KORT SAMMENFATNING AF EU-REFORMGRUPPENS RAPPORT:

Folketinget i Europa - Europa i Folketinget

Folketingets Europaudvalg bad i juni 2020 en særlig EU-reformgruppe om at give sit bud på, hvordan Folketinget kan styrke sin indflydelse på og parlamentariske kontrol med EU-politikken. EU-reformgruppen præsenterede sine anbefalinger i en rapport den 13. oktober 2021.

I rapporten skitserer EU-reformgruppen, hvad udfordringerne er i dag, og hvorfor der er behov for en reform. Fælles europæisk lovgivning er et grundvilkår for dansk politik, da EU på et stort antal lovgivningsområder sætter rammerne for dansk lovgivning. Det afspejles imidlertid ikke i Folketingets behandling af EU-sager. Folketinget inddrages for lidt og for sent og har derfor kun minimal indflydelse på den europæiske lovgivning, som kommer til at gælde for danske borgere og virksomheder. At så få folketingspolitikere beskæftiger sig med EU trods EU-lovgivningens stigende betydning, udgør et demokratisk problem. Folketinget er som oftest fraværende i den afgørende fase, inden et forslag bliver fremsat, hvor indflydelsen er størst - og ligeledes fraværende i debatten om EU's strategiske dagsorden, der sætter rammerne for, hvilken retning EU-samarbejdet skal gå i. Når det drejer sig om EU-forslag, der er fremsat, indhenter regeringen ofte mandater for sent til, at Folketinget reelt har indflydelse. Samtidig beskæftiger fagudvalg, fagordførere og partiledere sig kun i begrænset omfang med EU.

For at styrke Folketingets indflydelse på EU-politik anbefaler EU-reformgruppen, at Folketinget kommer langt tidligere på banen og inddrager fagudvalgene systematisk. Desuden skal EU-politikken forankres bredere hos partierne, og Folketinget skal foretage en skarpere prioritering af de for Danmark væsentligste sager. Politikernes engagement og interesse er tæt forbundet med mediernes og befolkningens opmærksomhed. Derfor ser EU-reformgruppen også på, hvordan Folketinget kan være med til at fremme viden, folkeoplysning og debat om EU. På den baggrund anbefaler EU-reformgruppen følgende:

EU-REFORMGRUPPENS ANBEFALINGER

Anbefalinger om Folketingets indflydelse på EU's strategiske dagsorden

Danmark skal tidligere og stærkere på banen i EU. Det kræver, at der er en fælles forståelse af, hvad Danmark vil med det europæiske samarbejde, og hvilken retning Danmark skal trække EU i. Når EU's overordnede dagsorden for de kommende 5 år bliver formet, skal Danmark spille aktivt ind med prioriteter, der er bred enighed om i Folketinget. EU-reformgruppen foreslår derfor følgende:

1. **Partilederdebat hvert femte år og en beslutning om de danske EU-prioriteter.**

2. **Partilederdebat hvert femte år med ny kommissionsformand.**

Anbefalinger om tidlig indflydelse på EU-lovgivning

Som et lille EU-land bør Danmark prioritere sin løbende indsats i EU. Prioriteringen bør ske i tæt dialog med danske interesseorganisationer allerede fra EU's lovforberedende fase. Hvis Folketinget skal have indflydelse på tilblivelsen af europæisk lovgivning, kræver det viden om og fokus på de vigtigste EU-sager. Det kan Folketinget få ved at etablere tætte, regelmæssige kontakter →

med de vigtigste danske interesseorganisationer og danske MEP'er og direkte dialog med EU's institutioner. EU-reformgruppen foreslår derfor følgende:

3. **Kontaktudvalg på højniveau med partiledere og interesseorganisationer til at identificere vigtige kommende forslag.**
4. **Årlig partilederdebat og beslutning om Folketingets prioriterede sager.**
5. **Rapporteurordning i fagudvalg.**
6. **Tematiske følgegrupper i fagudvalg med interesseorganisationer og MEP'er.**

Anbefalinger om tidligere mandater med inddragelse af fagudvalg

Det udgør et demokratisk problem, hvis regeringen inddrager Folketinget for sent i behandlingen af EU-sager. Det vil styrke Folketingets indflydelse, hvis regeringen præsenterer de vigtigste EU-sager på det tidspunkt, hvor muligheden for indflydelse i EU er størst, og det vil styrke den danske forhandlingsposition, hvis regeringen allerede på et tidligt tidspunkt har et klart parlamentarisk grundlag at stå på i forhandlingerne. Folketingets fagudvalg skal derfor inddrages i formuleringen af den overordnede danske forhandlingslinje fra første færd, og Europaudvalget skal forelægges regeringens forhandlingsoplæg, tidligt nok til at Folketingets holdninger reelt kan afspejles i regeringens forhandlingslinje. Reformgruppen foreslår derfor følgende:

7. **Tidlig godkendelse af regeringens foreløbige generelle holdning i fagudvalg.**
8. **Varsling af Europaudvalget om et forventet forhandlingsoplæg.**
9. **Tidlig endelig mandatafgivning i Europaudvalget.**
10. **Tilpasning af folketingsgruppernes arbejde med EU-sager.**

Anbefalinger om prioritering af ressourcer i Folketingets arbejde med EU-sager

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg har en stor arbejdsbyrde på grund af de mange informationer, de modtager både skriftligt og mundtligt. De store mængder informationer gør det svært for medlemmerne at opnå et overblik og tager tid fra andet politisk arbejde. Informationsmængden er også en

udfordring for regeringen og centraladministrationen, der skal udarbejde notater m.v. Regeringen og Folketinget bør derfor sammen afsøge mulighederne for at prioritere, så informationsmængden kan begrænses, uden at det hindrer den parlamentariske kontrol. EU-reformgruppen foreslår på den baggrund følgende:

11. **Nedbringelse af antallet og omfanget af mundtlige og skriftlige orienteringer.**

Anbefalinger om viden, oplysning, uddannelse og debat om EU

Et levende demokrati har behov for en engageret og oplyst debat om de beslutninger, der træffes. Vigtige dele af hverdagslivet besluttes i EU uden den samme offentlige opmærksomhed, som gælder Folketingets øvrige arbejde. Derfor ville det være gavnligt for engagementet, hvis der i medierne og blandt politikerne og befolkningen var mere interesse for og viden om EU. EU-reformgruppen foreslår på den baggrund følgende:

12. **Styrkelse af EU-undervisningen af de unge.**
13. **Undersøgelse af hvilke oplysningsaktiviteter der skaber engagement.**
14. **Bedre betingelser for oplysningsaktivitet.**
15. **EU-kursus for nyvalgte MEP'er.**
16. **Fagudvalgsrejser til Bruxelles.**
17. **Minikurser i aktuelle EU-emner.**
18. **Fagudvalgene får EU-faglig bistand.**

Anbefalinger om at styrke nationale parlamenters rolle på det europæiske plan

Folketinget har mulighed for alene eller i samarbejde med andre parlamenter at påvirke den europæiske dagsorden direkte. Det kræver et bedre og tættere samarbejde med Kommissionen, Europa-Parlamentet og andre nationale parlamenter. Samtidig vil det ruste Folketinget bedre til at kontrollere den danske regerings forhandlingslinje i EU. EU-reformgruppen foreslår på den baggrund følgende:

19. **Et grønt kort, der opfordrer Kommissionen til at fremlægge forslag til EU-lovgivning.**
20. **Synliggørelse af nationale parlamenters bidrag til EU-lovgivning.**
21. **Et udvidet gult kort til at påtale substansproblemer i EU-forslag.**
22. **Reform af det interparlamentariske samarbejde.**